

OPOZORILO - HACCP!

Spoštovani čebelarji!

Čebelarstva Zveza Slovenije se je odločila, da bo v skladu z Zakonom o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z žvili (Ur. l. RS, št. 52/00, 17. člen – HACCP, in dopolnila), ter Pravilnikom o higieni živil (Ur. l. RS, št. 60/02, 7. člen – Panožne smernice, in št. 11/04, ter dopolnila) do konca leta 2005 pripravila za vse čebelarje »Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu na podlagi načel HACCP«.

»Smernice HACCP« bodo v pomoč vsem čebelarjem pri izpolnjevanju zakona ter drugih predpisov, sprejetih na njegovi podlagi. Predvidoma jeseni bodo na voljo vsem čebelarjem, ki se bodo v skladu s Pravilnikom, objavljenim v Ur. l. RS, št. 11/04, udeležili seminarja

»Usposabljanje čebelarjev na podlagi HACCP«. Seminar bo organizirala ČZS.

Seminar in »smernice HACCP« bodo za simbolično ceno na voljo vsem čebelarjem in drugim zainteresiranim občanom. O poteku seminarja o HACCP in drugih dejavnostih v zvezi s »smernicami HACCP« vas bo Čebelarstva zveza pravočasno obveščala.

Lep pozdrav ČZS

Medovite rastline: Divji kostanj

(*Aesculus hippocastanum* L.)

MARTIN BAJC, univ. dipl. inž. gozdarstva

Navadni divji kostanj je mogočno drevo, ki je eno najbolj značilnih endemov Balkanskega polotoka. V naravi ga namreč najdemo le na dveh območjih. Prvo zavzema severozahodno Grčijo, del Albanije in del Makedonije, drugo, ki je manjše, pa je v Bolgariji. Njegova rastišča so vlažni nižinski gozdovi. Zaradi lepo oblikovane krošnje in cvetov se je kot parkovno in drevoredno drevo hitro razširil po vsej Evropi. Tudi pri nas je eno najpogostejše sajenih okrasnih dreves.

Divji kostanj lahko zraste do višine 30 m. Deblo je kratko in po navadi doseže debelino do 1 m. Krošnja je pravilna, široko razvejana in okroglasta. Pozimi ga najlaže prepoznamo po debelih in mesnatih listnih brstih, pozneje pa po velikih dlanasto sestavljenih listih. Na dolgem peclju je navadno 5–7 lističev. Cvetovi so beli, združeni v pokončna latasta socvetja. Med cvetenjem je drevo že od daleč opazno in prepoznavno. Jeseni na drevesu dozori debeli plodovi, ki so v obli-

ki zelenih mesnatih glavic z redkimi bodicami. Znotraj se skrivajo od 1 do 3 svetleče rjava semena z značilno belo liso, ki jim pravimo kar kostanji. Ti za razliko od pravega kostanja za ljudi niso užitni, imajo pa zdravilne lastnosti. Predvsem je znana njihova uporaba pri različnih obolenjih žil.

Najbolj mu ustrezajo svetli, topli in sončni kraji z globokimi, zračnimi in hranljivimi tlemi. Je odporen proti suši in tudi proti onesnaženemu zraku. Za svojo rast potrebuje kar precej prostora, tako da je primeren predvsem za večje vrtove, parkovne zasaditve in drevorede. Razmnožuje se preprosto s semenom. Znan je tudi križanec med navadnim divjim kostanjem (*Aesculus hippocastanum*) in ameriškim grmastim rdečecvetnim divjim kostanjem (*Aesculus pavia*), imenovan kar rdečecvetni divji kostanj (*Aesculus x carnea*). Zanj so značilna čudovita rdeča socvetja.

Drevesa zacvetijo maja, kmalu po olistanju, cvetenje

Plod

Foto: M. Bajc

pa se konča junija. Divji kostanj velja za odlično medovito rastlino. Po podatkih je potencialni donos od 30 do 100 kg/ha na leto. Seveda so to le ocene za njegova naravna rastišča. Pri nas strjenih sestojev divjega kostanja ni, je pa divjih kostanjev precej tako po mestnih parkih kot tudi po vaseh, tako da med cvetenjem na njih lahko opazujemo številne čebele, ki nabirajo nektar in cvetni prah.

Socvetje divjega kostanja

Cvetoče drevo divjega kostanja

Vzreja matic **DARKO GRM**

Hude Ravne 1 – Dole pri Litiji

Tel.: (01) 897 21 45 – GSM: 041 900 606

- Sprejemamo naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS.
- Ponujamo vam tudi matičnike črne barve za pridobivanje matičnega mlečka ali za vzrejo matic.

Kratke novice

Čebelarske zanimivosti iz sveta

FRANC ŠVIC

V zadnjem času se mi je nabrala vrsta zanimivosti, ki so mi jih z različnih področij čebelarske dejavnosti posredovali znanci in prijatelji po svetu, in bilo bi škoda, če bi jih zadržal le zase.

Elektronski nos za določanje geografskega porekla in sorte medu

Dr. Anna Gloria Sabatini, direktorica italijanskega čebelarskega inštituta v Bologni, me je obvestila, da so njeni sodelavci skupaj s strokovnjaki Univerze v Milanu razvili napravo za vonjanje medu in jo poimenovali elektronski nos. S to napravo lahko zelo preprosto in hitro ugotovijo, na kateri vrsti rastlin so čebele nabirale med, hkrati pa odkrijejo tudi njegovo geografsko poreklo. Tako na primer

s 95-odstotno natančnostjo določijo, kateri akacijevec so pridelale italijanske čebele in katerega madžarske. Naprava je zasnovana na številnih vgrajenih senzorjih, ki zaznavajo že neznatne vonjave v medu. Z njo bodo v prihodnje uspešno ugotavljali, ali med na trgovskih policah ustreza podatkom, ki jih mora vsak izdelovalec ali trgovec z medom napisati na etikete.

Cena te nove aparature bo od 10.000 do 30.000 evrov, pač glede na to, koliko vgrajenih senzorjev bo imela.

Kloramfenikol tudi v indijskem in turškem medu

Pisal sem že o kloramfenikolu, ki so ga pred nekaj leti našli v kitajskem medu in zaradi katerega je bil do

